

Specjalna Norda!!!

W przyszłym tygodniu ukaze się specjalne wydanie „Nordy” przygotowane z okazji 40-lecia Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego. Numer będzie miał 16 stron o formacie „Wieczoru Wybrzeża”. W wydaniu znajdują się wypowiedzi wielu znakomitych działaczy i nau-

kowców związanych z kaszubskim ruchem regionalnym, m.in. prezesa ZK-P Jana Wyrowiskiego, profesora Gerarda Labudy, byłego wojewody słupskiego Kazimierza Kleiny, doktora Janusza Kowalskiego, redaktora Tadeusza Bolduana i innych.

40 lat ZK-P w Rumi

Dnia 1 grudnia 1996 r. oddział rumski Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego zainaugurował obchody 40 lat ZK-P. Po uroczystej mszy świętej w kościele św. Krzyża w Rumi złożono, w obecności pocztów sztandaro-

Domu Kultury, gdzie Tadeusz Bolduan, członek i założyciel Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego podzielił się wspomnieniami z lat pięćdziesiątych, w których Zrzeszenie miało swój początek. Przez trudne lata tworzenia i

Po spotkaniu była okazja zwiedzić wystawę w nowych pomieszczeniach Domu Kultury. Od lewej stoją: Ryszard Hinc, Kazimierz Klawiter, Tadeusz Bolduan (bohater spotkania), Zygmunt Milczewski (honorowy obywatel Rumi), Stanisław Starosta (odwrócony), Paweł Śleziński, Aleksander Klemp (sekretarz generalny ZK-P).

wych Zarządu Głównego, oddziałów Rumi, Gdańska, Wejherowa, Gdyni i Redy, wiązanek kwiatów pod pomnikiem Mestwina. Następnie zebrani prowadzeni przez pocztę sztandarową przemaszewali do Miejskiego

rozwoju Zrzeszenia przeszło zwycięsko, z honorem i z ogromnym dorobkiem dzięki społecznej pracy swoich członków poświęcających swój czas i siły budowaniu Zrzeszenia.

dok. na str. 4

Robert Żmuda - Trzebiatowski

Tam dalek...

Jerzemu Łyskowi

Tam dalek, gdzie jesz dacz słomiané
Szczescô rodzynnégò głowã krëją
Ë gdzie nótë piesnie złotolniane
Jakno ptôchë na wòlnoscë zëją...

Tam dalek, gdzie domôcë krôsniãta
Seją w dodómie miłotë semiã,
A jich dobré ògniwé òczãta
Ûbëtno biskajã rodną zemiã...

Tam dalek, gdzie dôwno klabaternik
Z widã swòjim za dôkã pòplënął,
Kò - chòc bël to rëbòków stróz wiérny -
Wmówilë mù, że jegò czas minãł...

Tam dalek, gdzie ju lëdztwò stołëmné
Ò zapadłëch zómkach mô zabëté,
Bò trzë smãtkòwé ùkòzci cemnë -
Trud, Strach, Niewòrto - są tam dobëté...

Tam dalek, gdzie lëdze są na wiedno -
Jak z Kaszëbama wiòlgòwné danë -
Sparłãczoné sercama w jedno
Wiecznym dëchã pòmòrsczi Arkónë...

Czedë przinãdze czas, że nodzi kòzã
Jic tobie na zëcégò rozëndã,
Ne słowa, jak karta, drogã wskòzã -
Tam dëcht miã szëkòj, kò tam òdindã!...

Robert Żmuda - Trzebiatowski jest jednym z najmłodszych poetów kaszubskich. Mieszka w Miastku, województwo słupskie. Piękny wiersz dedykowany Jerzemu Łyskowi, autorowi tomika „Malëjã kòlibiònkã”, jest kolejnym ukazującym nieprzeciętny talent młodego twórcy. Jego utwory publikowane były w „Pomeranii”. Z powodzeniem startował w konkursach im. Stryjewskiego organizowanych w Lęborku. W bieżącym roku został laureatem nagrody imienia Romana Wróblewskiego, fundowanej najbardziej utalentowanym młodym literatom. Robertowi życzymy wielu równie udanych poetyckich refleksji.

CĚŹ JE CZĚC

Trwają obchody 40 - lecia Zrzeszenia Kaszubsko - Pomorskiego. W niedzielę odbyła się uroczysta msza święta z kaszubską liturgią słowa w Kaplicy Królewskiej w Gdańsku. W poniedziałek odsłonięto tablicę upamiętniającą pierwszą siedzibę władz Zrzeszenia Kaszubskiego w Gdańsku - Oliwie. W najbliższą sobotę nastąpi kulminacja obchodów. O godzinie 17.00 w przestrzennnej sali Gdańskiej Opery i Filharmonii Bałtyckiej odbędzie się jubileuszowa gala połączona z wręczeniem medali zasłużonym postaciom Zrzeszenia, wystąpieniami najważniejszych gości i koncertem jazzmana Jarosława Śmietany w połączeniu z kaszubskim zespołem „Koleczkowanie”.

Były wicewojewoda gdański Józef Borzyszkowski ponownie został wybrany na prezesa Ochotniczej Straży Pożarnej.

Radio Gdańsk nagrało już materiał dźwiękowy z zespołem Modraki z Nakli oraz grupą jazzową Piotra Kulakowskiego. Z materiału tego niebawem powstanie kasetka magnetofonowa.

Ukazał się kolejny tomik poezji kaszubskiej. „Niech wiatr niesie piosnę” zawiera trzydzieści trzy wiersze Mariana Selina, poety z Jastarni, piewcy rybackich tradycji. Do niektórych z wierszy autor skomponował melodie.

W Gdyni rozstrzygnięto, ogłoszony przez miejscowy oddział Zrzeszenia Kaszubsko - Pomorskiego, ogólnopolski konkurs na projekt pomnika Antoniego Abrahama. Jury nagrodziło wspólną pracę rzeźbiarza Stanisława Szwechowicza i architekta Brunona Wandtke. Pomnik A. Abrahama stanie na Placu Kaszubskim.

Jarosław Babiński

COTKA

Mòja starka mie wiedno gòdała, że jò jem z cwiardégò rodu. Znaczi to, że nìcht z nas nie zėje krócy, jak do sédmédzesat piãc, òsmédzesat lat. A jakbë sã wìjàtk miòł ju jaczì zdarzëc, tej trzeba bë seczërà dobìjac, zëbë sã wicy nen człowiek nie pòdniòst.

Tegò rokù jem sã prawie dowiedzòł, czëmù tak je. Zajachòł jò do mòji cotezi, do Chòjnic. To je nòdzywniészò cotka, jaką jò jesz móm. Mò sédmédzesat piãc lat, a farwùje i kruzlëje so klatë, mò krótczë nodzi a wiòlgą krëkwia. Je baro cekawò. Czej przëjézdżò wszëtkò mùsi widzec, wiedzec i wszãdze bëc. Czejbë òna czegòs nie dostała, bëlabë całò nieszczëstlëwò.

Tak jachòł jem do ny cotezi. Klepiã do dwiërzy. Słëchóm. Cos sã rëchò i bùlgòce. Na kùnc dwiërze sã òtmikają i widzã mòjã cotkã.

- Aa, witòjże, knòpie. Proszã do nas. Wëbòcz, zem ce zarò nie òtemkła, ale jò ce nie pòznała. Të wiész, terò są taczë

czasë; bëlë kòmù ni mòzë òtmëkac. Chòdzą rozmajiti rozblece, mòglëbë napadnac, a nawetka zgwołcëc. Doch wiész, że jò móm atest dzëwictwa. Ale pòj le sa do jìzbë, jò cë dóm jaczis harbatë i cos jestkù.

Sòdł jem na wiòldzi zesel, a zdòł na harbatã. Cotka przëszła.

- Ó, të lëchò sedzysz. To je mój zesel! Òn je wëbiti kòcã skòrà. Të wiész, to je dobré na krzìze.

Tak przësòdł jem sã. Za sztót bëła harbata. Wzëróm na niã, a sã pitóm: - Co to je taczë mãtnë i brunë?

- To je harbata z bùlwòwëch skòrów. Òna je dobrò na nerczi. Ale wez le so tëch jòj, co mie òd frisztëkù òstalë.

- Ni mòce wë zdebło solë? Òne mie sã widzã metlë.

- To mòzë bëc. Jò solë nie ùziwóm òd dwùch lat. To mie szkòdzy na wãtrobã.

Jò wzãł sztëczk chleba i chcòł smarowac.

Nasze imiona i nazwiska

Kluba, Kluwa, Kluwe

Do nazwisk podanych w tytule znalazłem następujące poświadczenia historyczne na Kaszubach: Joan *Kluba* r. 1789 został zapisany w księdze metrykalnej par. Reda, Pioch, czyli Piotr *Kluwik* r. 1664 był gburem w Mojuszu w Kartuskim, r. 1678 Michał *Klow*, gbur został zapisany w Swarzewie, r. 1893 Rudolph figuruje w księdze par. Zukowo, na nagrobkach cmentarnych par. Chmielno występują Pelagia *Kluwe* i Agnieszka *Kluwe*.

Słownik nazwisk współcześnie w Polsce używanych podaje 2019 obywateli o nazwisku *Kluba*, z tego 9 w woj. bydgoskim, 11 elbląskim, 15 gdańskim, 1 słupskim, 80 *Klub*, 15 *Klube*, 103 *Klubek*, 1 *Klubiak*, 175 *Klubiński*, z tego 5 w woj. gdańskim, 2 *Klubis*, 8 *Klubka*, z tego 5 w woj. bydgoskim, 11 *Klubs* i inne. W źródle tym spotykamy także 55 obywateli noszących nazwisko *Kluwa*, z tego 36 w woj. gdańskim, 2 elbląskim, 141 *Kluwak*, 19 *Kluwe* w woj. gdańskim, 6 *Kluwicz* w woj. bydgoskim. Łącznie są też nazwiska od wyrazu pospolitego *klupa*, a więc 424 *Klupa*, 24 *Klupak*, 11 *Klupaty*, 1 *Klupe*, 53 *Klupp*, 1 *Klupowski* i inne.

Są to nazwiska pochodzenia dolnoniemieckiego. W Plattdeutsch, czyli w języku dolnoniemieckim jest wyraz *Kluwe* o znaczeniu „kleszcze, kluba” i „imadło, urządzenie do podnoszenia ciężarów”, w gómonie-

mieckim brzmi ten wyraz współcześnie *Kloben*. Dolnoniemieckie *Kluwe* zapożyczali Kaszubi jako *klupa* lub *kluwa* i wkładają w te wyrazy dwa znaczenia: 1. młotek do wybijania liczb w sprzedanym drzewie, 2. włosy upięte w kok (zob. Słownik kaszubski ks. Sychty t. II, s. 172).

Etymologicznie dolnoniemieckie *Kluwe* związane jest z rzeczownikiem dolnoniemieckim *Klut*, który odpowiada górnioniemieckiemu *Kloss* i oznaczał „skibę roli”, potem „kluskę” czyli „bryłkę ciasta”. I ten wyraz dolnoniemiecki zapożyczali Kaszubi jako *kluta* lub *klusa* „kobieta brudna, niedbała” (zob. Słownik kaszubski ks. Sychty w miejscu cytowanym). Na Śląsku też notowane nazwisko *Kluta* w XX w., a *Kluba* w w. XIX i w XX.

Można zauważyć, że oboczności w nazwiskach *Kluba*, *Klupa* i *Kluwa* sprowadzają się do spółgłosek wargowych, co częste we wszystkich językach indoeuropejskich.

Jak widać ze znaczeń podanych wyżej wyrazów dolnoniemieckich i ich kontynuacji w języku polskim, człowieka można było przezwąć *Klubą* bądź *Kluwą* ze względu na czynność nabijania numerów na drzewie (tzw. klupowanie) lub ze względu na potrawę, tj. kluski, które zajadał.

Edward Breza

- Dzeckò kòchané, jò ni móm masła, le margarinã. Wiész, że òd masła mòzë dostac sklerożã.

Tedë jò ju bëł wnet najadłi. Wstòł jem i chcòł òtemknãc òkno. Cotka zaczãła wòłac:

- Nie òtmëkac tegò òkna, chcesz zëbëm zachòrza na zapòlenië pęcë!

- Ale doch swiëzégò lëftu dobrze je wpuscëc...

- Jò swòje wiém, bò jem w zëcym dosc przëszała. Mie i tak wiele nie òstało na tim swiece. Ùchwòc le mie za rãkã, czëjesz? Òna je zëmno. Jò sã dzëwiã, że jesz sã w grëpie trzimóm. Ale czejbë jò bëła na ùmercym, tej mie bë mùszało bëc zëmno. Kò wełniané strëfle jò móm wiedno òbùtë. Ale wiész të, jak jò bë ùmarła, jò móm zrobioné testameñt. Wszëtkò tobie zapisëjã, le jeden warënk: mùszisz bëc ksãdzã... A wiész të jesz to, że

jem so kùpia òkmóna?

- Jezës, Maria, cëz to je?

- Nie wiész të? To je taczë elektronicznë ùrządzenië. Mò dwie mòlë lapë na ùszë, do te drót wkòł głowë i dwa kable do sztòtnégò pùdełka. Jò so to co wieczòr na ùszë zakłòdóm.

- A jaczì mùzyczi wë słëchòce, cotkò?

- To doch nie je do mùzyczi graniò. Kò to je dobré na wërównanië słëchù w òbù ùszach!

Terò jem so ju czësto dokòndòł, czëmù nasz ród je długòwieczny. Tak tëz jem sã òddzãkòwòł i rëgnãł pòd dodóm.

Przepraszamy

Dokończenie „Òpòwiòdania Hòmernika” zamieścimy w numerze 50 z 18 grudnia. Za nieprzewidziane zmiany przepraszamy.

Kaszubskie instytucje kultury

Placówek kulturalnych, które w swej nazwie mają przymiotnik „kaszubski” nie jest dużo. Należą do nich: Instytut Kaszubski, Kaszubski Uniwersytet Ludowy, Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej oraz Muzeum Kaszubskie. Od razu zwraca uwagę brak teatru.

Mimo podejmowanych w ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat starań, działaczom kaszubskim nie udało się stworzyć przynajmniej półprofesjonalnego zespołu teatralnego. Nie będzie to na pewno możliwe również w najbliższej przyszłości.

Wiele nadziei wiązać można z niedawno powstałym Instytutem Kaszubskim. Gromadzi on olbrzymi potencjał intelektualny i skupia szerokie grono naukowców podejmujących problematykę kaszubską. Dodajmy, że jest to grono osób posiadających znaczne osiągnięcia w działalności publicznej i dysponujących szerokimi kontaktami nie tylko w Polsce. Potrzeba stworzenia takiej instytucji była w ostatnim czasie dość paląca, szczególnie w świetle coraz częstszej współpracy z podobnymi placówkami istniejącymi na terenie zamieszkałym przez inne europejskie grupy etniczne. Działalność instytutu może przynieść również bardzo wymierne korzyści w innych dziedzinach, stanowiących obszar działalności kulturalnej Kaszubów, chociażby poprzez opracowanie różnorodnych słowników kaszubskich, progra-

mów nauczania itd.

Do niedawna jeszcze Kaszubski Uniwersytet Ludowy dysponował jedną siedzibą w Wieżycy, tuż przy szosie Żukowo-Kościerzyna. Obecnie zagospodarował również piękny pałacyk w Starbieniu koło Choczewa, stając się prekursorem i wzorem do naśladowania w niektórych dziedzinach.

Więszego rozmachu nabrała między innymi współpraca międzynarodowa KUL-u, widoczna chociażby w dziedzinie ekologii. Było to możliwe dzięki pomocy Królestwa Danii. Na co dzień KUL zajmuje się przede wszystkim podtrzymywaniem i rozwojem kultury ludowej.

W pewnym sensie do podstawowej działalności KUL-u nawiązuje Muzeum Kaszubskie w Kartuzach. Pokazuje bowiem Kaszuby głównie przez pryzmat kultury ludowej, wyraźnie współtworząc wizerunek kulturowy naszego regionu wśród licznie odwiedzających go turystów. Placówka ta należy niewątpliwie do najbardziej znanych muzeów na terenie Kaszub.

Twórcom wejherowskiego Muzeum Piśmiennictwa i Muzy-

ki Kaszubsko-Pomorskiej przyświecał trochę inny cel. Stworzenie instytucji, która by dokumentowała i upowszechniała dorobek kulturowy Kaszub i Pomorza, wykraczający w zasadzie poza ramy kultury ludowej.

Obecnie MP i MKP stoi przed ogromną szansą rozszerzenia i uatrakcyjnienia działalności dzięki przejęciu obszernego obiektu tzw. Pałacu Przebendowskich w Wejherowie, wymagającego jednak kapitalnego remontu. O znaczeniu tej placówki świadczą między innymi pozyskane przez nią w ostatnim czasie dobra kultury: rękopiśmienna spuścizna Franciszka Fenikowskiego, część spuścizny Izabelli Trojanowskiej oraz materiały atlasu językowego kaszubszczyzny. O potencjalnych możliwościach muzeum mówi październikowa konferencja, „Życie i twórczość Aleksandra Majkowskiego”.

Oczywiście obok wymienionych instytucji na Kaszubach i Pomorzu działają również inne placówki, zajmujące się problematyką kaszubską. Jednak jest to na ogół działalność uboczna. Dlatego należy ją pominąć w niniejszym artykule.

Zastanawiającym jest, iż publikacjom dotyczącym instytucji kultury, jakimi dysponują europejskie grupy etniczne, które ukazały się w miesięczniku „Pomera-

nia”, nie towarzyszyła dalsza refleksja bądź dyskusja o kondycji i programie rozwoju kaszubskich placówek na szerokim europejskim tle.

Przyjrzyjmy się chociażby informacjom o fryzyjskich instytucjach kultury, umieszczonym w majowym numerze „Pomeranii” z ubiegłego roku. Od razu zwraca uwagę ich większa liczba i specjalizacja. Przykładowo wejherowski muzeum jeszcze do niedawna miało łączyć funkcję co najmniej trzech instytucji fryzyjskich: akademii, biblioteki oraz muzeum literatury i centrum dokumentacji. Warto podkreślić, iż każda z przedstawionych w „Pomeranii” instytucji ma wyraźny fryzyjski charakter, zaznaczony już w nazwie. Kaszubskiego odpowiednika nie ma np. Fryzyjski Instytut Sztuki, wspierający amatorską i profesjonalną sztukę fryzów, a w szczególności sztuki plastyczne, architekturę i muzykę. Dotychczas - o ile mi wiadomo - działacze kaszubscy nie postulowali powstania tego typu placówki, a chyba warto.

Należy mieć nadzieję, że jubileusz Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego skłoni członków tej organizacji do pogłębienia refleksji także nad perspektywnym programem rozwoju działalności kulturalnej.

Tadeusz Stefański

„Wesele kaszubskie”

Do Rumi zawiązał Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Chmielanie” z widowiskiem pt. „Wesele kaszubskie”. Premiera odbyła się 12 lipca br. w wypełnionej po brzegi sali Domu Kultury w Chmielnie. W Rumi też nie brakowało chętnych do obejrzenia wspaniałego widowiska. Salę widowiskową DK „Janowo” zapełnili Kaszubi, członkowie i sympatycy Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego. Przybyli licznie, niektórzy całymi rodzinami, by bawić się i gorąco oklaskiwać wykonawców. Zespół „Chmielanie” widowisko przygotował z myślą o wczasowiczach, których latem w Chmielnie nie brakuje, ale szybko okazało się, że i miejscowi są bardzo zainteresowani

widowiskiem. Przedstawienie ukazuje zwyczaje weselne na Kaszubach, te dawne i te że wciąż jeszcze żywe, obecne w obrzędach. Para młoda, ich rodzice, weselni goście biesiadują przy zastawionych stołach, dowcipkują, śpiewają - jest w widowisku dużo muzyki i tańca. Wspaniała gra zespołu była nagradzana gorącymi brawami. Występ w Rumi był szóstym pokazem „Wesela kaszubskiego”. Reżyserem widowiska jest Jerzy Soliwoda, kierownikiem artystycznym Witold Treder. Kierowniczką zespołu, Maria Leszczyńska mówi, że każdy z sześciu pokazów był inny. Są stałe, główne ramy widowiska, główne teksty, które rozszerza się wprowadzając podpo-

wiadane przez różne osoby elementy z własnych rodzinnych czy sąsiedzkich uroczystości weselnych. W każdym pokazie „Wesela kaszubskiego” wiele zależy od widowni, od odpowiedzi na zaproszenie do udziału w zabawie. W Rumi chętnych do wspólnej zabawy było wielu, razem śpiewano i tańczono.

Po występie na ręce kierowniczką Marii Leszczyńskiej, złożono gratulacje i wiązanki kwiatów od dyrektora MDK i oddziału ZK-P w Rumi, a widownia dziękowała gromkimi brawami. To wspaniałe widowisko mieliśmy przyjemność zobaczyć dzięki inicjatywie Miejskiego Domu Kultury w Rumi.

H.R.

Na mszy w Gdańsku

Ksiądz Waldemar Naczka, kapelan księży Kaszubów, w asyście ks. Bogusława Głodowskiego, odprawił uroczystą mszę świętą w niedzielę 1 grudnia br. w Kaplicy Królewskiej inaugurującą jednocześnie obchody 40-lecia ZK-P w Gdańsku. Szersza relacja w specjalnym wydaniu „Nordy”, za tydzień.

Wystawa „Barwy jesieni”

W witrynie puckiej księgarni można oglądać nagrodzone prace uczniów szkół podstawowych gminy Puck. Tytuł wystawy „Barwy jesieni”, a nagrodzeni zostali: Łukasz Jeschke - SP Rekowo Dolne za zbiór jesiennych zdjęć pt. „Metamorfoza”; Łukasz Łysk - SP Gnieźdźewo za te-

mat „Złota polska jesień”; Karol Rohraft - SP Celbowo praca pt. „Piękno jesieni”; Bartłomiej Łysk - SP Gnieźdźewo za „Pejzaż nadmorski”.

Jest to kolejny konkurs fotograficzny i wystawa zorganizowane przez Centrum Kultury Gminy Puck.

H.R.

40 lat ZK-P w Rumi

dok. ze str. 1

Tadeusz Bolduan ubolewał nad brakiem konkretnego programu Zrzeszenia K-P. W tym kontekście wspominał, że płaszczyzną do wypracowania podstaw takiego programu mogłaby być „Norda”.

Jerzy Hoppe, sekretarz rumskiego oddziału od 15-tu lat, a więc od początku jego założenia w roku 1981, omówił dzieje rumskiego partu. Oddział rumski w czterdziestolietniej historii ZK-P posiada niekwestionowany dorobek, a dobrem najwyższym są ludzie pracujący dla społeczności zrzeszonej i całego miasta. Są wśród nich tacy, którzy pracują aktywnie od chwili powstania oddziału do dnia dzisiejszego.

Po koncercie muzycznym i recytacji wierszy kaszubskich przez uczniów Szkoły Podstawowej nr 1 z Rumi, goście obejrzeli wystawę, na której pokazano skromną część czterdziestoletniego dorobku wydawniczego Zrzeszenia, okolicznościowe plakaty i zaproszenia, które obrazują bogaty dorobek kulturalny Zrzeszenia. Pokazano też tytuły prasowe i czasopisma kaszubskie, biuletyny, okolicznościowe medale i fotografie, które były tematem dyskusji najmniejszego uhonorowania członków oddziału i tych o najdłuższym stażu w oddziale, i tych najstarszych, którzy wiele lat służyli temu oddziałowi i tworzyli jego pozycję.

H.R.

Norda - Pismiono Kaszëbsczi Zemi

Dodówk do Gońca Rumskiego, Echa Ziemi Puckiej
Adresa redakcji: Rumia, ul.Morska 15, tel. 712-447, w godz. 9⁰⁰ - 17⁰⁰
Redaguje karno: Eugeniusz Pryczkowski, Kazimierz Klawiter, jak też Witold Bobrowski, Bogusław Breza, Ryszard Hinc, Bernard Hinz, Artur Jabłoński
Wydawca: Wydawnictwo „Rumina”, drök - „Rumina”
Konto: Bank PKO O/Rumia 19712-3001-136, Cena jednego egzemplarza - 0,20 zł

Wieczornica w Kartuzach

W Kartuzach obchody rocznicy Zrzeszenia Kaszubsko - Pomorskiego zainaugurowano już 29 listopada. Tego dnia miejscowy oddział Zrzeszenia zorganizował wieczornicę, na którą zaproszono wszystkich żyjących prezesów kartuskiego partu, władze miasta z burmistrzem Marianem Wilkowskim na czele oraz szerokie grono członków i sympatyków oddziału.

Założycielem i pierwszym prezesem był nieżyjący już znakomity działacz kaszubski Feliks Marszałkowski. Jednym z przodków był też doktor Henryk Kotowski, regionalista i niezły malarz. Spośród pozostałych obecni byli: Alojzy Plichta, Roman Regliński, Tadeusz Stoltmann, Andrzej Marszałkowski, Barbara Pisarek, Zygmunt Bi-

gus oraz aktualny prezes - Hubert Hoppe.

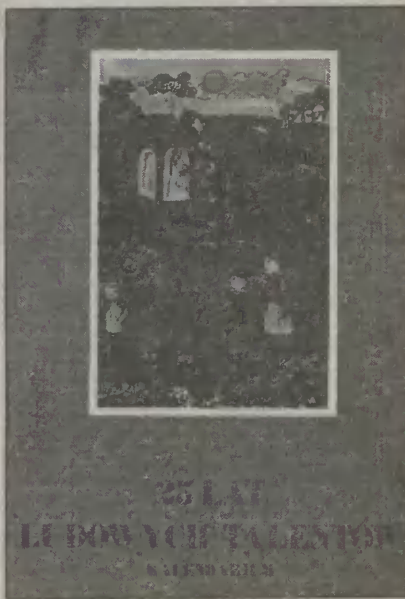
To on właśnie powitał wszystkich zebranych i zaprosił, szczególnie byłych prezesów, do wspomnień o dawnych możliwościach krzewienia regionalizmu. Przedtem wiceprezes oddziału Mirosława Kazana przedstawiła krótki rys historyczny oddziału.

Miłym akcentem było wystąpienie burmistrza, który jako rodowity Kaszuba, wyraził zadowolenie z działalności na rzecz rodnej ziemi. Przekazał również miły upominek - wyrzeźbiony herb Kartuz przedstawiający gryfa, a nad nim siedem gwiazd.

Rocznicowe spotkanie uczczono lampką szampa.

(ep)

Kalendarium „srebrnych” Ludowych Talentów

W maju bieżącego roku tradycyjnie zorganizowany został konkurs „Ludowe Talenty”. W imprezie, od lat bierze udział ponad setka dzieci z całych Kaszub. W tym roku przypadła dwudziesta piąta edycja konkursu. Jeszcze przed finałem podjęto inicjatywę opracowania publikacji książkowej stanowiącej kalendarium wszystkich dwudziestu pięciu „Ludowych Talentów”. Pomysłodawcą był jeden z redaktorów publikacji, Tomasz Szymański. Niebawem w powstającą rzecz włączyli się Eugeniusz Pryczkowski, Marek Cybulski i Artur Jabłoński.

Przed dwoma tygodniami ukazała się już książka zatytułowana „25 lat „Ludowych Talentów”. Kolorową okładkę wzbogaca zdjęcie obrazu namalowanego na szkło przez Magdalenę Lewnę z Łączyńskiej Huty - laureatki I nagrody w 1993 roku. Pięćdziesięciosześcioronnicowa książka jest bogato ilustrowana

zdjęciami z kilkunastu konkursów oraz plakatów, które dawniej wydawano z tej okazji.

Słowo wstępne napisał prezes Oddziału Gdańskiego Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego - prof. Jerzy Samp. Wspominał w nim osoby najbardziej zaangażowane w organizację imprezy, przede wszystkim Izabellę Trojanowską, Józefa Borzyszkowskiego i innych. Pod koniec wstępu tak pisze: *Spośród tych, którzy zaszczytali w minionych 25 latach uczestników a zarazem organizatorów imprezy swoją obecnością wymieńmy śpiewające małżeństwo - Jana i Leokadię Trepczyków, współautorkę „Bedefera Kaszubskiego” - Różę Ostrowską, pisarzy: Lecha Bądkowskiego, Antoniego Bolesława Faca i Edmunda Puzdrowskiego, wreszcie białoruskiego tłumacza wierszy kaszubskich Alesia Trojanowskiego.*

Trudno pisać o pokłosiu dwudziestu pięciu konkursów. Rzecz bowiem nie sprowadza się jedynie do owych kilku tysięcy prac, które być może nie powstałyby bez tej imprezy. Liczy się przecież także to, co na trwałe pozostaje w świadomości młodych uczestników konkursu. Poznawanie i umiłowanie bogatych tradycji artystycznych własnego regionu, potrzeba kontynuacji, ożywienie zanikających dyscyplin ludowego twórczości, wreszcie potrzeba ciągłego doskonalenia własnego warsztatu.

[...] Niechże ta publikacja będzie zachętą dla wszystkich, którzy już odkryli, bądź też odkrywają w sobie talent. Niech stanie się także formą uczczenia zarówno tego jubileuszu, jak i 40-tej rocznicy istnienia naszej zrzeszonej społeczności.

Jan Antonowicz